

NL

EUROPESE
REKENKAMER

2018

Controle van EU-agentschappen in het kort

Presentatie van het Jaarverslag 2018 van de Europese Rekenkamer
over de EU-agentschappen

EUROPESE
REKENKAMER

2018

Controle van EU-agentschappen in het kort

Presentatie van het jaarverslag 2018 van de Europese Rekenkamer over de EU-agentschappen

Inhoud

	Paragraaf
Samenvatting	I-IV
Wat we controleerden	01-15
Gedecentraliseerde agentschappen zijn gericht op specifieke beleidsbehoeften	05-06
Uitvoerende agentschappen van de Commissie voeren EU-programma's uit	07
Andere organen hebben specifieke mandaten	08
Agentschappen worden uit verschillende bronnen en in het kader van verschillende MFK-rubrieken gefinancierd	09-15
Wat wij hebben geconstateerd	16-52
Goedkeurende oordelen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen	16
Toelichtende paragrafen zijn belangrijk voor een goed begrip van de rekeningen (EBA, EMA, Frontex en GAR)	17-20
Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle agentschappen	21
Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen van de agentschappen, behalve voor EASO	22-23
Paragrafen over andere aangelegenheden beschrijven kwesties van specifiek belang (EBA, Eiopa, ESMA, EASO, ECHA, GAR en GSA)	24-29
Onze opmerkingen betreffen terreinen die voor verbetering vatbaar zijn bij 36 agentschappen	30-52
Het beheer van openbare aanbestedingen blijft het meest foutgevoelige terrein	31

Het gebruik van kaderovereenkomsten door sommige agentschappen kan de mededinging beperken	32-33
Gezamenlijke aanbestedingsprocedures kunnen efficiëntiewinsten en schaalvoordelen opleveren	34
Uitzendkrachten en tijdelijke consultants worden niet altijd in overeenstemming met het wettelijk kader ingezet	35-37
Adviesdiensten en overige dienstverlening bij EUIPO	38-39
Een nieuw internecontrolekader wordt ten uitvoer gelegd	40
Niet alle agentschappen hebben een beleid inzake gevoelige functies ingevoerd	41-42
Er is ruimte voor een betekenisvollere begrotingsstructuur en -rapportage	43-44
Er bestaan risico's voor de juiste berekening van registratie- en dienstverleningsvergoedingen	45
Agentschappen geven follow-up aan controleopmerkingen van voorgaande jaren	46-49
Niet alle agentschappen zijn onderworpen aan dezelfde kwijtingsprocedure voor de begroting	50-52
Controleresultaten van andere producten met betrekking tot agentschappen die de Rekenkamer heeft uitgebracht	53-56
Speciaal verslag nr. 29/2018 van de ERK: Eiopa heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het toezicht en de stabiliteit in de verzekeringssector, maar er blijven belangrijke uitdagingen bestaan	53-54
Specifiek jaarverslag 2017 van de ERK krachtens artikel 92, lid 4, van Verordening (EU) nr. 806/2014, over eventuele gerelateerde verplichtingen die voortvloeien uit de verrichting door de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Raad en de Commissie van hun taken uit hoofde van deze verordening voor het begrotingsjaar 2017	55
Overige speciale verslagen van de ERK waarin ook wordt verwezen naar een of meerdere agentschappen	56

Lijst van acroniemen die worden gebruikt voor de agentschappen en andere organen van de EU

Controleteam

Samenvatting

I De Europese Rekenkamer (ERK) is de extern controleur van de financiën van de EU. Als zodanig treden wij op als onafhankelijk hoedster van de financiële belangen van alle burgers van de Unie, met name door te helpen het financieel beheer van de EU te verbeteren¹.

II Dit document bevat een samenvatting van onze controleresultaten voor het begrotingsjaar 2018 met betrekking tot de 41 EU-agentschappen en andere organen van de Unie (agentschappen) die onder ons mandaat vallen. Een alomvattend overzicht van de agentschappen die zijn opgericht door de Europese Unie en de gedetailleerde resultaten van onze jaarlijkse controles van de agentschappen zijn te vinden in ons nieuwe Jaarverslag over de EU-agentschappen betreffende het begrotingsjaar 2018.

III Over het geheel genomen bevestigde onze controle van de agentschappen voor het op 31 december 2018 afgesloten begrotingsjaar de positieve resultaten die in voorgaande jaren werden gerapporteerd. Door middel van de voor ieder agentschap uitgebrachte *betrouwbaarheidsverklaring* verstrekten we:

- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen;
- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen voor alle agentschappen;
- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen voor alle agentschappen, behalve voor EASO (waarvoor we een afkeurend oordeel hebben afgegeven).

¹ Meer informatie over ons werk is te vinden in onze activiteitenverslagen, onze jaarverslagen over de uitvoering van de EU-begroting, onze speciale verslagen, onze overzichten ("landscape reviews") en onze adviezen over nieuwe of geactualiseerde EU-wetgeving of over andere besluiten met gevolgen voor het financieel beheer (www.eca.europa.eu).

IV Toch wezen we voor de meeste agentschappen op terreinen die voor verbetering vatbaar zijn in de *toelichtende paragrafen* en *paragrafen over andere aangelegenheden* en via de *opmerkingen die niets afdoen aan de controleoordelen*. We hebben voor deze terreinen die voor verbetering vatbaar zijn ook de volgende *te nemen maatregelen* voorgesteld:

- Fouten inzake openbare aanbestedingen blijven de meest voorkomende soort fouten die via onze controles wordt opgespoord. De agentschappen worden aangemoedigd om hun openbare aanbestedingsprocedures verder te verbeteren, zodat volledige conformiteit met de toepasselijke regels en de meest kostenefficiënte aanbestedingen worden gewaarborgd.
- Wanneer zij interinstitutionele overeenkomsten gebruiken, blijven de agentschappen verantwoordelijk voor de toepassing van de beginselen voor openbare aanbestedingen voor hun specifieke aankopen. De interne controles van de agentschappen moeten ervoor zorgen dat deze worden geëerbiedigd.
- Het gebruik van kaderovereenkomsten mag een eerlijke en concurrerende aanbestedingsprocedure niet in de weg staan. Bij prijsconcurrentie moet rekening worden gehouden met alle belangrijke prijselementen zoals eenheidsprijzen en het daarmee samenhangende aantal eenheden dat voor de specifieke diensten in rekening zal worden gebracht.
- De agentschappen worden aangemoedigd om gezamenlijke aanbestedingsprocedures of interinstitutionele kaderovereenkomsten te blijven gebruiken om efficiëntiewinsten en schaalvoordelen te verwezenlijken. Voor nieuwe agentschappen zoals het EOM en de ELA kan het deelnemen aan gezamenlijke aanbestedingen in plaats van het afsluiten van hun eigen, op zichzelf staande overeenkomsten bijzonder gunstig zijn. Vóór de aanvang van gezamenlijke aanbestedingsprocedures en het leveren van de bijbehorende administratieve inspanningen moeten marktanalyses echter de haalbaarheid van een gezamenlijke procedure bewijzen.
- De agentschappen zouden samen met de begrotingsautoriteiten kunnen onderzoeken of het gebruik van extern personeel kostenefficiënt is in vergelijking met het gebruik van eigen statutair personeel.
- Wanneer extern personeel wordt ingezet, is uit principe, maar ook om het risico op geschillen en reputatieschade te vermijden, volledige conformiteit met het toepasselijk wettelijk EU- en nationaal kader vereist.

- o De vaststelling en uitvoering van het internecontrolekader van de Commissie (2017) door alle agentschappen is noodzakelijk om de internecontrolenormen af te stemmen op de hoogste internationale normen en ervoor te zorgen dat interne controles op doeltreffende en doelmatige wijze de besluitvorming ondersteunen.
- o De agentschappen wordt gevraagd om overeen te komen welke functies als gevoelig moeten worden beschouwd en om beleid voor gevoelige functies in te voeren of af te stemmen zodat het risico van misbruik van bevoegdheden voor persoonlijk gewin wordt beperkt.
- o Teneinde de transparantie van de begrotingsverslaglegging te vergroten, worden agentschappen die bestemmingsontvangsten besteden, aangemoedigd om in hun financiële staten een gestandaardiseerd overzicht op te nemen van de bestemmingsontvangsten en daarmee samenhangende uitgaven per delegatieovereenkomst met de Commissie.
- o Met een publicatie van de begrotingen van de agentschappen per activiteit zou het mogelijk zijn om de middelen te koppelen aan de activiteiten waarvoor ze worden gebruikt.
- o De desbetreffende agentschappen wordt gevraagd de Commissie te raadplegen betreffende alle noodzakelijke aanpassingen van het wettelijk kader om te waarborgen dat de vergoedingen worden berekend op basis van correcte informatie die de economische realiteit weerspiegelt.

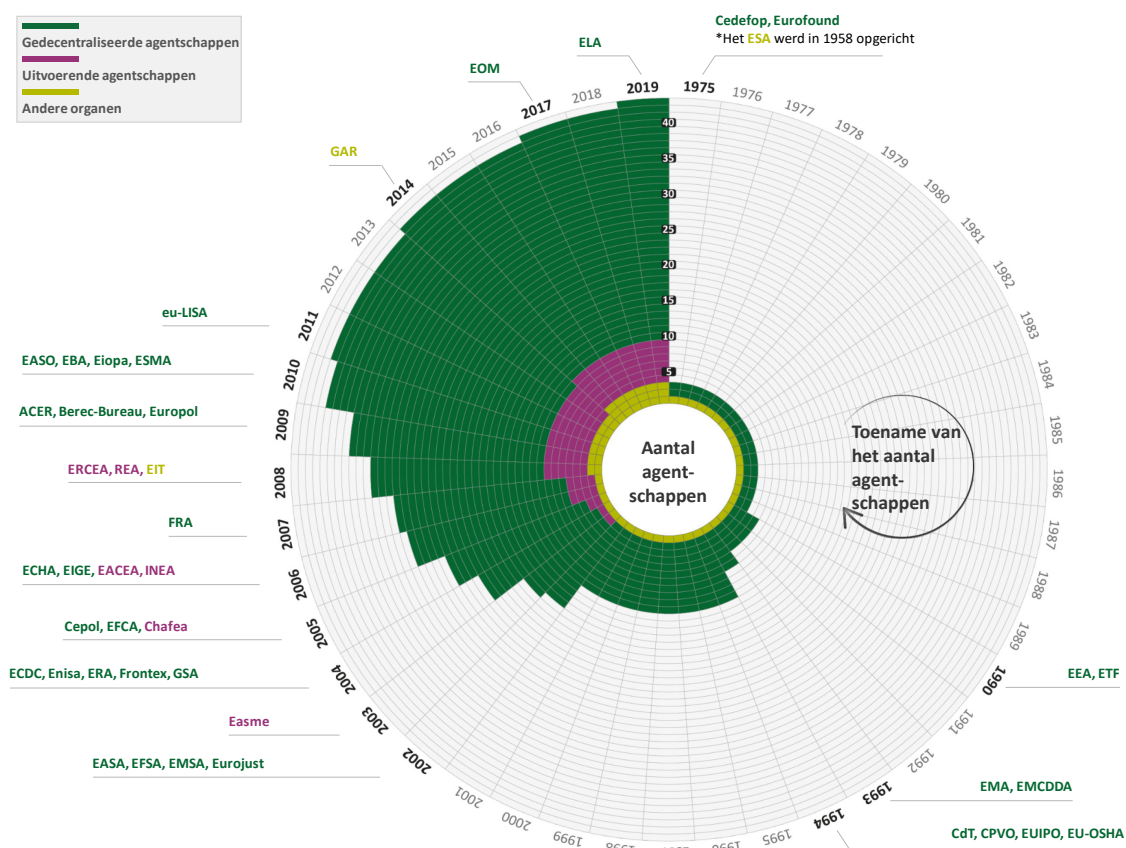
Wat we controleerden

01 De EU-agentschappen zijn afzonderlijke rechtspersonen die bij een handeling van afgeleid recht zijn opgericht om specifieke technische, wetenschappelijke of beheerstaken uit te voeren ter ondersteuning van de beleidsvorming en -uitvoering door de EU-instellingen. De zichtbaarheid van deze agentschappen in de lidstaten is bijzonder groot en ze hebben een aanzienlijke invloed op de beleids- en besluitvorming en programma-uitvoering op gebieden die van essentieel belang zijn voor het dagelijks leven van de Europese burgers, zoals gezondheid, veiligheid, vrijheid en justitie. In deze samenvatting wordt naar specifieke agentschappen verwezen door de afkortingen van hun volledige benamingen te gebruiken die zijn opgenomen in de lijst van acroniemen aan het eind van dit document.

02 Afhankelijk van hun opzet en taken zijn er drie soorten EU-agentschappen: gedecentraliseerde agentschappen, uitvoerende agentschappen van de Commissie en andere organen. De voornaamste kenmerken van elk soort agentschap worden hieronder beschreven.

03 Het aantal agentschappen is in de loop der jaren toegenomen en in 2019 waren het er 43 (zie [figuur 1](#)), met inbegrip van twee nieuwe agentschappen die momenteel worden opgericht. Dit zijn het Europees Openbaar Ministerie (EOM), waarvoor de oprichtingsverordening al sinds 2017 van kracht is, en de Europese Arbeidsautoriteit (ELA), waarvan de oprichtingsverordening in augustus 2019 in werking is getreden.

Figuur 1 — Toename van het aantal agentschappen

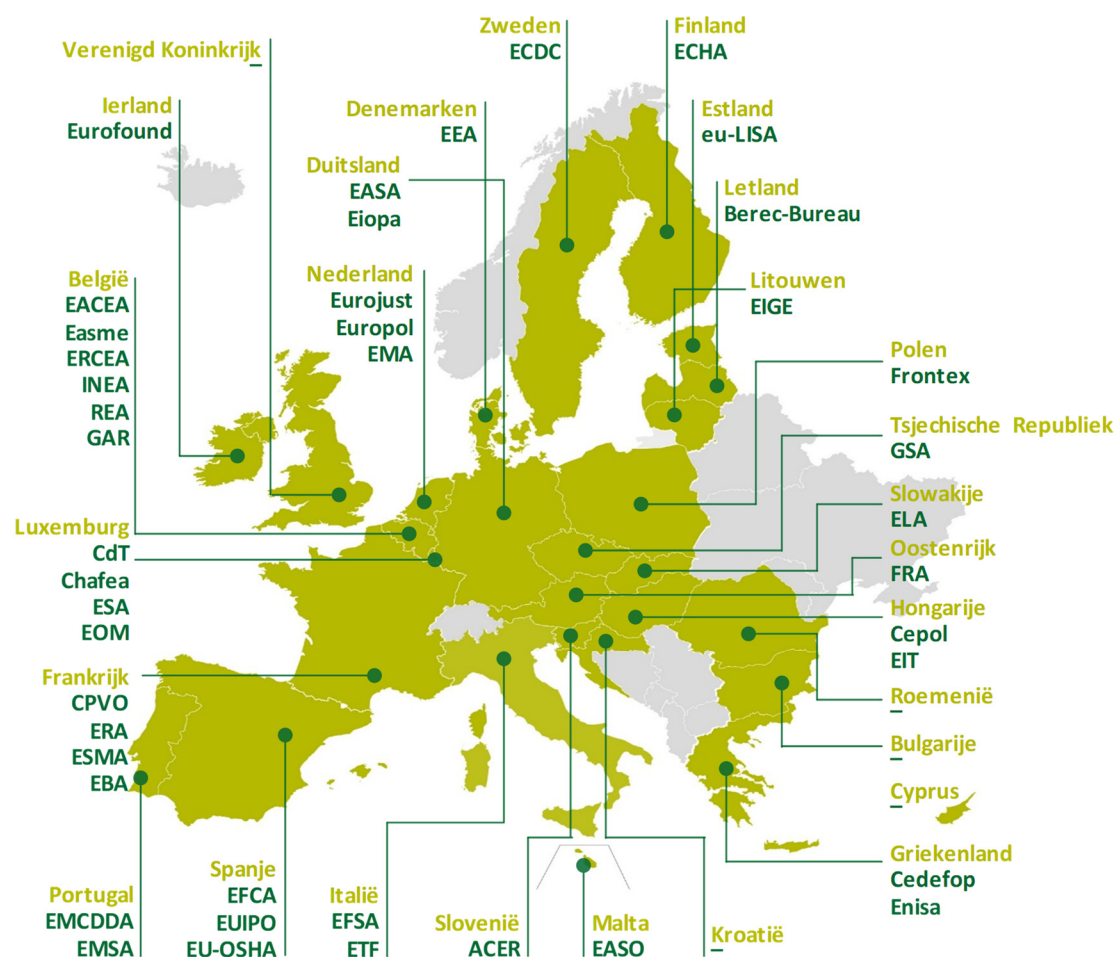

* Sommige agentschappen waren vroeger actief als intergouvernementele organisaties met een andere status.

Bron: ERK.

04 De uitvoerende agentschappen van de Commissie zijn gehuisvest in kantoren van de Commissie in Brussel en Luxemburg. Gedecentraliseerde agentschappen en andere organen zijn gevestigd in de hele EU in verschillende lidstaten, zoals weergegeven in de lijst met acroniemen en in [figuur 2](#). Hun vestigingsplaatsen worden vastgesteld door de Raad ofwel gezamenlijk door de Raad en het Europees Parlement. Als gevolg van de beslissing van het Verenigd Koninkrijk om de EU te verlaten, werden het EMA en het EBA in de eerste helft van 2019 naar respectievelijk Amsterdam en Parijs verplaatst. Het EOM zal in Luxemburg worden gevestigd en de ELA in Bratislava, Slowakije.

Figuur 2 — Vestigingsplaatsen van de agentschappen in de lidstaten

Bron: ERK.

Gedecentraliseerde agentschappen zijn gericht op specifieke beleidsbehoeften

05 De **34 gedecentraliseerde agentschappen**² spelen een belangrijke rol bij de voorbereiding en uitvoering van EU-beleid, met name voor taken van technische, wetenschappelijke, operationele en/of regelgevende aard. Het is de bedoeling te voorzien in specifieke beleidsbehoeften en de Europese samenwerking te versterken door samenvoeging van technische en specialistische deskundigheid van zowel de EU-

² ACER, Berec-Bureau, Cedefop, CdT, Cefop, CPVO, EASA, EASO, EBA, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, Eiopa, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, Enisa, EOM, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex, GSA.

instellingen als de nationale regeringen. Ze werden opgericht voor onbepaalde tijd bij verordening van de Raad of van het Europees Parlement en de Raad.

06 Het pas opgerichte EOM is het onafhankelijke en gedecentraliseerde Openbaar Ministerie van de Europese Unie dat de bevoegdheid heeft om misdrijven ten nadele van de EU-begroting zoals fraude, corruptie of ernstige grensoverschrijdende btw-fraude, op te sporen, te vervolgen en voor de rechter te brengen. Het mandaat van de ELA bestaat in het versterken van de samenwerking tussen arbeidsmarktautoriteiten op alle niveaus, het beter beheren van grensoverschrijdende situaties en het verder ontwikkelen van initiatieven ter ondersteuning van eerlijke mobiliteit. Vanaf het begrotingsjaar 2019 zullen beide agentschappen aan onze controle worden onderworpen.

Uitvoerende agentschappen van de Commissie voeren EU-programma's uit

07 De zes **uitvoerende agentschappen**³ van de Commissie zijn belast met uitvoerende en operationele taken met betrekking tot een of meer EU-programma's en werden opgericht voor een bepaalde tijdsduur.

© Europese Unie 2016 / Etienne Ansotte / Lucien De Vestel, Jean Gilson, A&J Polak.

Andere organen hebben specifieke mandaten

08 De drie **andere organen** zijn het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT), het Voorzieningsagentschap van Euratom (ESA) en de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR). Het EIT in Boedapest is een onafhankelijk, gedecentraliseerd EU-orgaan waarin wetenschappelijke, zakelijke en onderwijsmiddelen bijeen worden gebracht ter stimulering van de innovatiecapaciteit van de Unie door het verstrekken van subsidies. Het werd opgericht voor onbepaalde tijd. Het ESA in Luxemburg werd voor onbepaalde tijd opgericht om gebruikers in de EU een regelmatige en billijke

³ Chafea, EACEA, Easme, ERCEA, INEA, REA.

voorziening van kernbrandstof te waarborgen, in overeenstemming met het Euratom-Verdrag. De GAR in Brussel is de belangrijkste autoriteit van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme in de Europese bankenunie. Deze heeft tot taak te zorgen voor een ordelijke afwikkeling van falende banken, waarbij de gevolgen voor de reële economie en de overheidsfinanciën van de deelnemende EU-lidstaten en andere landen zoveel mogelijk worden beperkt.

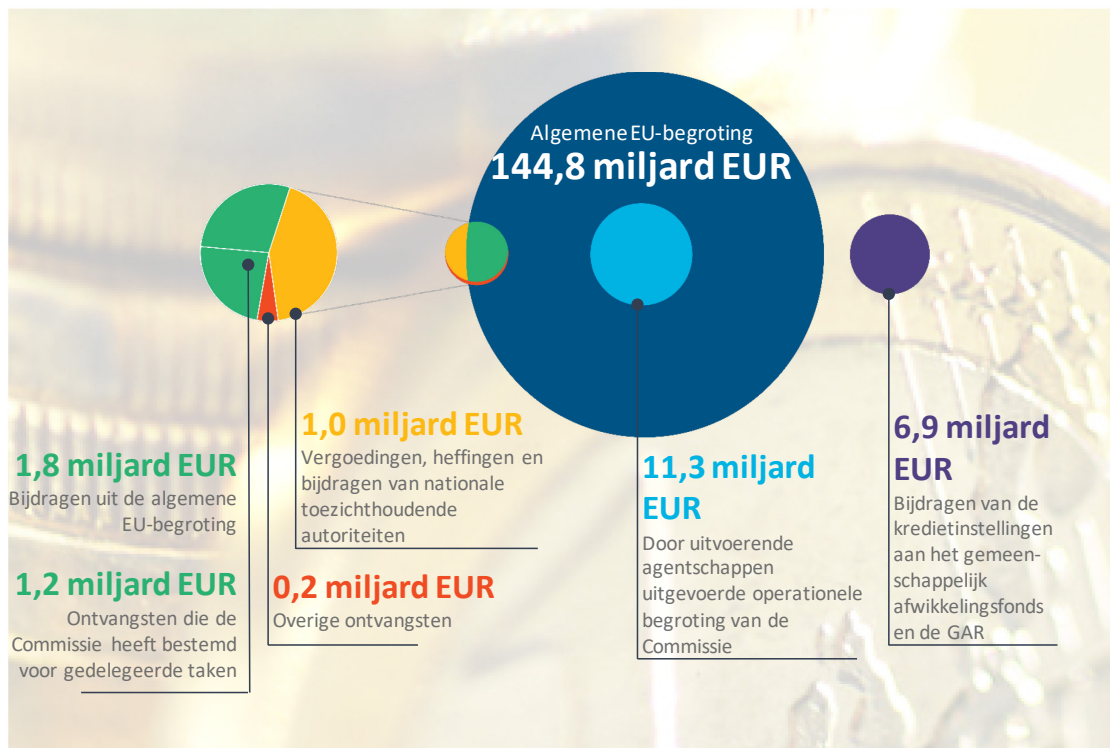
Agentschappen worden uit verschillende bronnen en in het kader van verschillende MFK-rubrieken gefinancierd

09 In 2018 bedroeg de totale begroting van alle agentschappen (met uitzondering van de GAR) 4,2 miljard EUR (een toename van 20 % ten opzichte van de begroting van 3,5 miljard EUR in 2017) ofwel ongeveer 2,9 % van de algemene EU-begroting 2018 (2017: 2,7 %), zoals weergegeven in *figuur 3*. De agentschappen met de grootste absolute toename in hun begrotingen voor 2018 ten opzichte van 2017 waren EIT, EMSA en ECHA, die in het kader van MFK-rubriek 1a (Concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid) worden gefinancierd, en eu-LISA, Frontex, EMA, EASO en Europol, die in het kader van MFK-rubriek 3 (Veiligheid en burgerschap) worden gefinancierd.

10 Bovendien bedroeg de begroting van de GAR in 2018 6,9 miljard EUR (2017: 6,6 miljard EUR). Deze bestaat uit bijdragen van kredietinstellingen voor de oprichting van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en de financiering van de administratieve uitgaven van de GAR.

11 De begrotingen van de gedecentraliseerde agentschappen en de andere organen omvatten personeels-, administratieve en operationele uitgaven. De uitvoerende agentschappen voeren programma's uit die worden gefinancierd uit de begroting van de Commissie terwijl hun eigen begrotingen (in 2018 ongeveer 249 miljoen EUR in totaal) enkel personeels- en administratieve uitgaven omvatten. De operationele begroting van de Commissie (vastleggingskredieten) die door de zes uitvoerende agentschappen werd uitgevoerd, bedroeg in 2018 ongeveer 11,3 miljard EUR (2017: 11 miljard EUR).

Figuur 3 — Financieringsbronnen van de agentschappen voor 2018

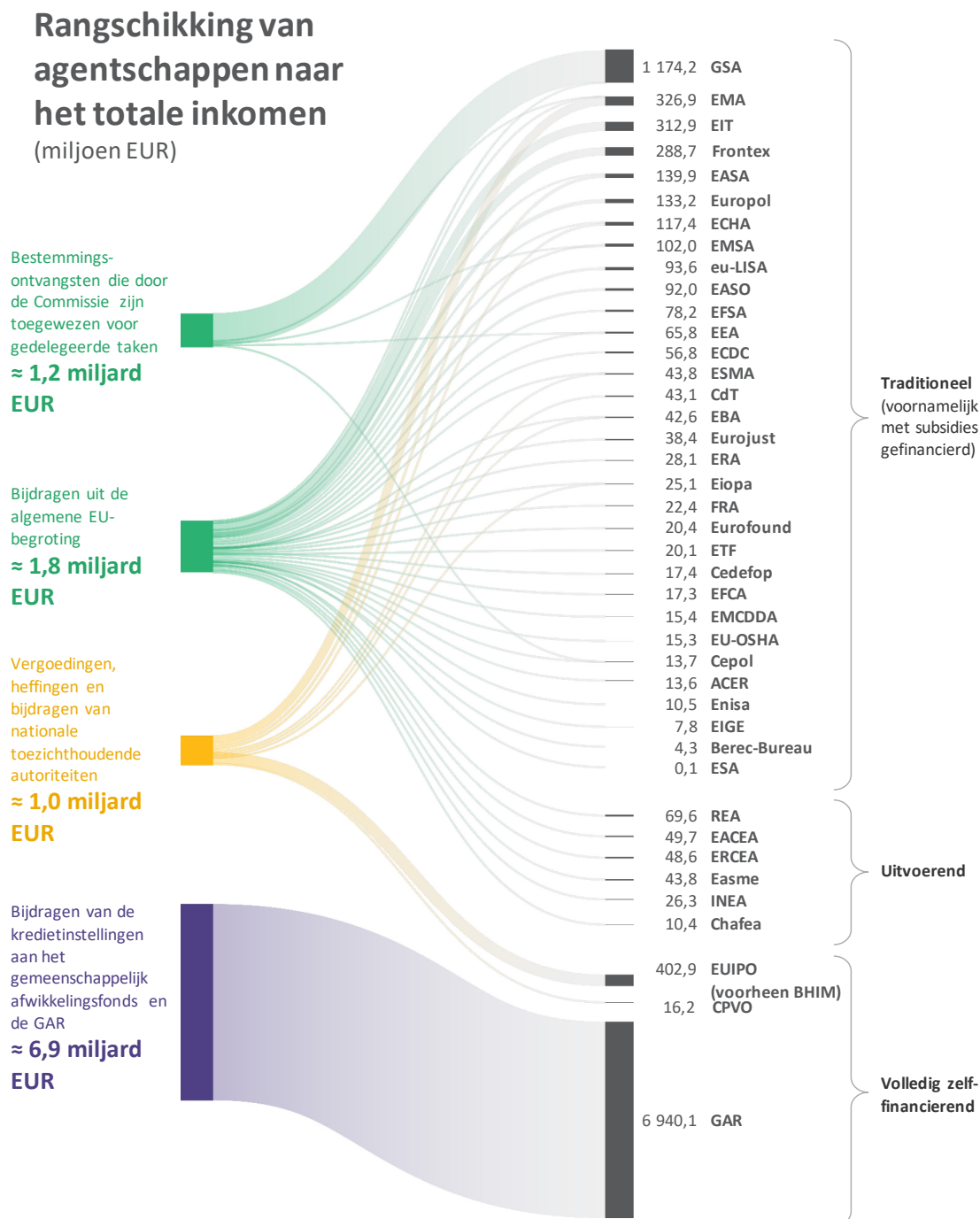

Bron: Algemene EU-begroting 2018 en begrotingen van de agentschappen 2018, gecompileerd door de ERK.

Bron van de foto: © Europese Gemeenschappen 2001.

12 De meeste agentschappen, met inbegrip van alle uitvoerende agentschappen, worden bijna volledig gefinancierd uit de algemene EU-begroting. De andere worden volledig of gedeeltelijk gefinancierd met vergoedingen en heffingen alsmede rechtstreekse bijdragen van landen die aan hun werkzaamheden deelnemen. [Figuur 4](#) geeft een uitsplitsing weer van de begrotingen van de agentschappen naar inkomstenbron.

Figuur 4 — Begrotingen 2018 van de agentschappen naar inkomstenbron

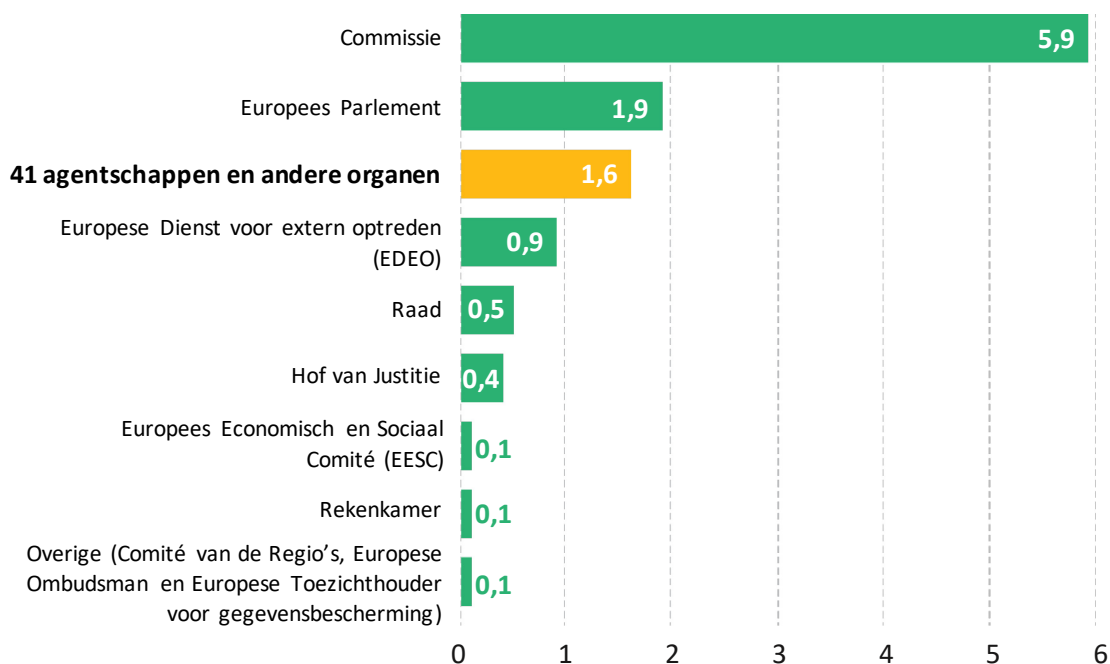

Bron: Begrotingen 2018 van de agentschappen, gecompileerd door de ERK.

13 De meeste agentschappen voeren geen grote operationele uitgavenprogramma's uit, maar houden zich meer bezig met taken van technische, wetenschappelijke en/of regelgevende aard. Daarom bestaan hun begrotingen in de meeste gevallen hoofdzakelijk uit personeels- en administratieve uitgaven. In totaal maken de

personeels- en administratieve uitgaven van de agentschappen ongeveer 14 % uit van dergelijke uitgaven van alle EU-instellingen en andere organen (zie [figuur 5](#)).

Figuur 5 — Personeels- en administratieve uitgaven* van de EU-instellingen en -organen (in miljard EUR) in 2018

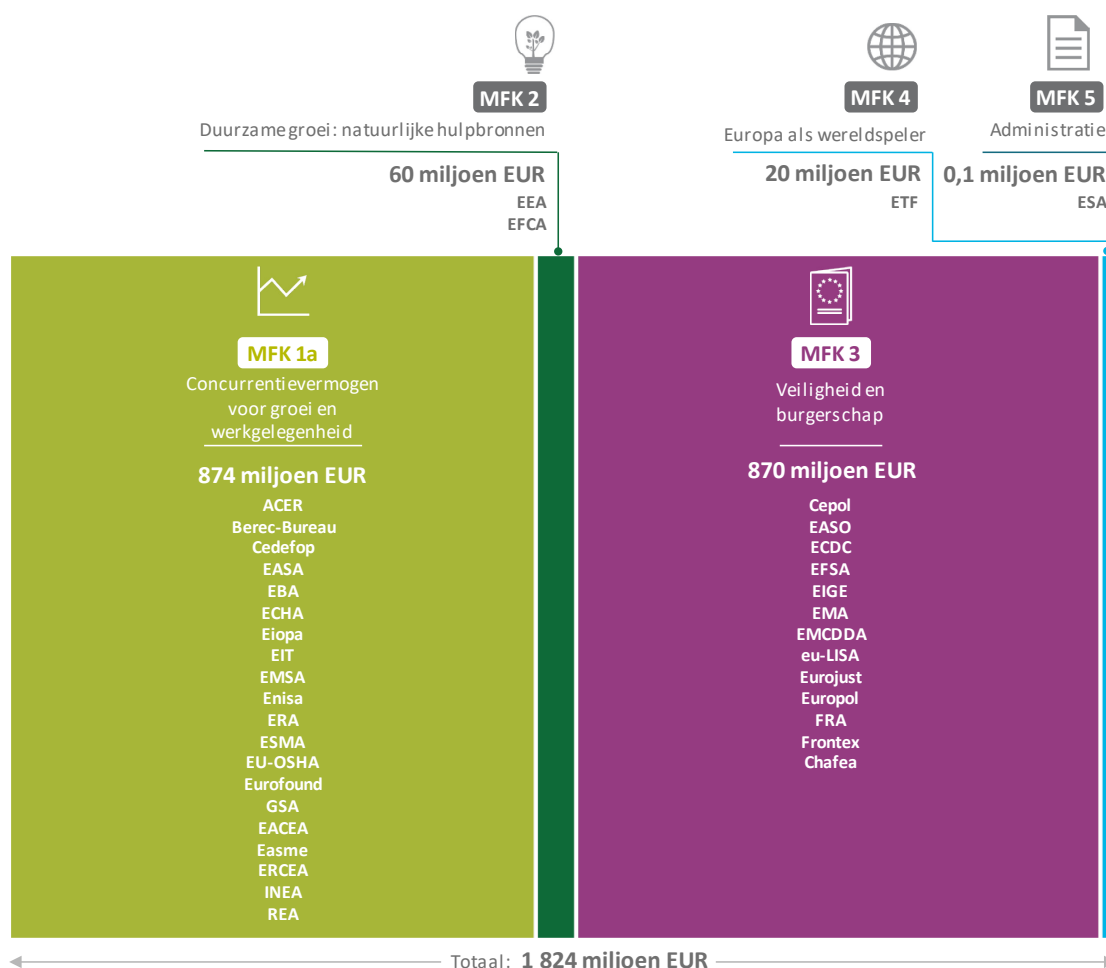

*Personeelsuitgaven omvatten uitgaven voor personeel dat aan zowel operationele als administratieve taken werkt.

Bron: Geconsolideerde rekeningen 2018 van de EU.

14 De 1,8 miljard EUR aan bijdragen uit de algemene EU-begroting wordt gefinancierd in het kader van verschillende MFK-rubrieken, zoals geïllustreerd in [figuur 6](#).

Figuur 6 — Financiering van de agentschappen per MFK-rubriek van de algemene EU-begroting

Bron: Meerjarig financieel kader van de EU die de periode 2014-2020 bestrijkt en begrotingen 2018 van de agentschappen, gecompileerd door de ERK.

15 Wat het personeel betreft, hadden de agentschappen eind 2018 ongeveer 11 400 personeelsleden⁴ in dienst (2017: ongeveer 11 000), circa een vijfde van het totaal aantal personeelsleden dat bij de EU-instellingen en -agentschappen in dienst is.

Bron: Agentschappen, gecompileerd door de ERK.

⁴ Deze personeelscijfers omvatten ambtenaren, tijdelijke functionarissen, arbeidscontractanten en gedetacheerde nationale deskundigen.

© Europese Unie, bron: Europese Rekenkamer. Architecten van de gebouwen van de Rekenkamer: Jim Clemes (2004 & 2013) en Paul Noël (1988).

Wat wij hebben geconstateerd

Goedkeurende oordelen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen

16 Wij publiceerden (*goedkeurende*) controleoordelen zonder beperking over de rekeningen van alle agentschappen. Naar ons oordeel geven deze rekeningen op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de agentschappen per 31 december 2018 en van de resultaten van hun verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig de bepalingen van de toepasselijke financiële reglementen en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels⁵.

Toelichtende paragrafen zijn belangrijk voor een goed begrip van de rekeningen (EBA, EMA, Frontex en GAR)

17 In een toelichtende paragraaf wordt de aandacht van de lezer gevestigd op kwesties die van fundamenteel belang zijn voor een goed begrip van de gebruiker van

⁵ Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

de rekeningen. Voor het begrotingsjaar 2018 hebben wij toelichtende paragrafen geformuleerd voor vier agentschappen: **EBA**, **EMA**, **Frontex** en **GAR**.

18 Voor de voorheen in Londen gevestigde agentschappen **EBA** en **EMA** wijzen wij erop dat zij het VK in 2019 verlieten en dat er voorzieningen voor de daarmee gemoeide verhuiskosten in hun rekeningen zijn opgenomen. Voor de EMA wezen we ook op ontwikkelingen omtrent de huurovereenkomst en op de onzekerheid over het totale verlies aan personeel na de verhuizing van het agentschap. Voor zowel de EBA als de EMA hebben wij ook gewezen op een mogelijke daling van de ontvangsten na het vertrek van het VK uit de EU.

© Shutterstock / Door Robert Lucian Crusitu.

19 Met betrekking tot de rekeningen van de **GAR** wijzen wij erop dat administratiefberoeps- of gerechtelijke procedures inzake de bijdragen aan het fonds tussen enkele kredietinstellingen, nationale afwikkelingsautoriteiten en de Afwikkelingsraad, alsmede beroepen die bij het Hof van Justitie zijn ingesteld in verband met beslissingen over de vaststelling van de afwikkelingsregelingen niet onder onze controle vielen. De mogelijke impact ervan op de financiële staten van de Afwikkelingsraad over het per 31 december 2018 afgesloten begrotingsjaar (met name op voorwaardelijke verplichtingen, voorzieningen en verplichtingen) is onderworpen aan een specifieke jaarlijkse controle en de controleresultaten zullen vóór 1 december 2019 worden gepubliceerd, zoals bepaald in artikel 92, lid 4, van de GAM-verordening.

20 In 2018 beheerde **Frontex** financieringsovereenkomsten met samenwerkende landen voor operationele activiteiten die goed waren voor 59 % van de begroting van het Agentschap. De Rekenkamer meldt sinds 2014 steevast dat er vaak onvoldoende bewijs is van de door de samenwerkende landen gedeclareerde kosten in verband met apparatuur, wat opnieuw werd bevestigd door de controleresultaten van dit jaar. De verificaties vooraf van deze kosten door Frontex zijn ondoeltreffend zolang wordt doorgegaan met het vergoeden van kosten die niet onderbouwd zijn met bewijsstukken. Daarnaast heeft Frontex, evenals in voorgaande jaren, geen verificaties achteraf verricht, waardoor het risico op ongerechtvaardigde vergoedingen van kosten toeneemt.

Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle agentschappen

21 Wij publiceerden (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking voor alle agentschappen over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de jaarrekeningen voor het op 31 december 2018 afgesloten begrotingsjaar. Naar ons oordeel waren de ontvangsten in alle materiële opzichten wettig en regelmatig.

Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen van de agentschappen, behalve voor EASO

22 Voor 40 agentschappen publiceerden we (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen die ten grondslag liggen aan de jaarrekeningen voor het op 31 december 2018 afgesloten begrotingsjaar. Naar ons oordeel waren de betalingen voor deze agentschappen in alle materiële opzichten wettig en regelmatig.

23 Voor het **EASO** gaven we een oordeel met beperking af in verband met onze bevindingen die we hebben gerapporteerd voor de begrotingsjaren 2016 en 2017. Over het geheel genomen concluderen wij dat de voor het begrotingsjaar 2017 gerapporteerde onbevredigende situatie wat betreft de governance van het Bureau en de regelingen voor interne beheersing en de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen slechts langzaam verbetert en dat de corrigerende maatregelen die door de leiding van het Bureau zijn geïnitieerd nog moeten worden afgerond. Dit blijkt ook uit het feit dat de belangrijkste aanbestedingsprocedure die in 2018 door het Bureau werd uitgevoerd opnieuw onregelmatig was wegens aanzienlijke tekortkomingen in de procedure.

© Frontex 2015 / Francesco Malavolta.

Paragrafen over andere aangelegenheden beschrijven kwesties van specifiek belang (EBA, Eiopa, ESMA, EASO, ECHA, GAR en GSA)

24 Wat betreft de **EBA**, **Eiopa** en **ESMA** wijzen wij op het feit dat hun begrotingen gedeeltelijk met middelen van de Europese Unie worden gefinancierd en gedeeltelijk door rechtstreekse bijdragen van toezichthoudende autoriteiten van de EU-lidstaten en/of entiteiten die onder toezicht staan. Het is mogelijk dat de ontvangsten van de autoriteiten in de toekomst zullen dalen als gevolg van de beslissing van het VK om de EU te verlaten.

25 Bovendien zijn, zoals al vastgesteld door de **ESMA**, de vergoedingen die aan ratingbureaus in rekening worden gebracht, gebaseerd op hun ontvangsten als juridische entiteit, maar niet als groep of als groep gelieerde entiteiten. Dit biedt een quasilegitime gelegenheid om vergoedingen te verlagen of vermijden door ontvangsten van ratingbureaus binnen de jurisdictie van de EU over te schrijven naar hun gelieerde entiteiten buiten de EU. De waarschijnlijke financiële gevolgen van deze maas in de wetgeving zijn onbekend.

26 Wat het **EASO** betreft, blijven wij wijzen op het feit dat de personeelssituatie bij het Bureau eind 2017 exponentieel was verslechterd. Het merendeel van de vacatures was eind 2018 nog steeds niet vervuld. Bijzonder zorgwekkend is het gebrek aan managers in de afdeling administratie. Al met al houdt deze situatie een aanzienlijk risico in voor de voortzetting van de activiteiten van het Bureau op de huidige schaal.

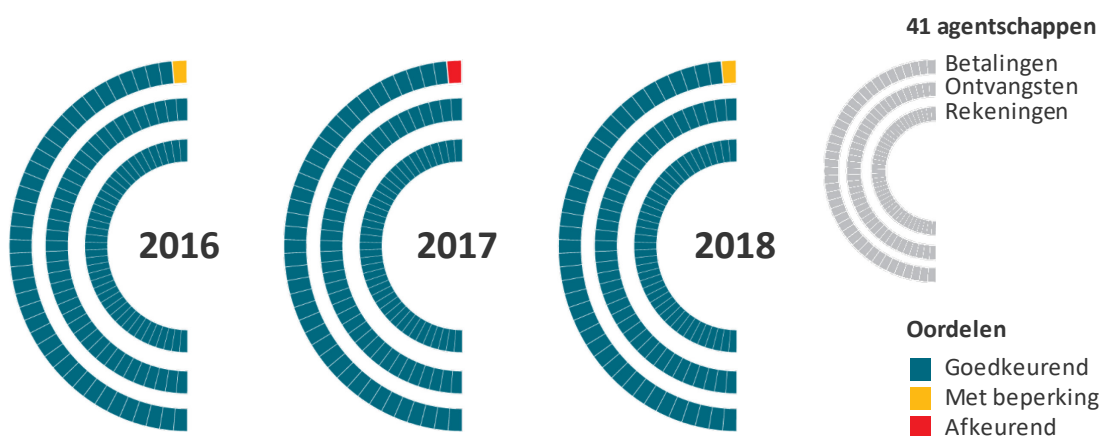
27 Voor het **ECHA** wil de Rekenkamer opnieuw benadrukken dat het Agentschap zichzelf gedeeltelijk financiert en een vergoeding ontvangt van elk bedrijf dat een registratieaanvraag voor chemische stoffen indient, zoals voorgeschreven in de REACH-verordening⁶. Het Agentschap berekent en factureert de vergoedingen op basis van eigen verklaringen van de bedrijven. Het Agentschap stelde bij verificaties achteraf vast dat aanzienlijke vergoedingscorrecties nodig waren en eind 2018 was het totale bedrag aan correcties niet bekend.

⁶ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

28 In het geval van de **GAR** benadrukken wij dat de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds worden berekend op basis van de informatie die door de kredietinstellingen via de nationale afwikkelingsautoriteiten aan de Afwikkelingsraad wordt verstrekt. Aangezien de verordening inzake het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme niet voorziet in een alomvattend en consistent controlekader ter waarborging van de betrouwbaarheid van de informatie, worden er geen controles uitgevoerd op het niveau van de kredietinstellingen. De GAR verricht echter wel analytische en consistentiecontroles van de informatie. Verder merken wij op dat de methodologie voor het berekenen van de in het rechtskader vastgelegde bijdragen uiterst complex is, wat een risico voor de nauwkeurigheid inhoudt. Om redenen van vertrouwelijkheid kan de Afwikkelingsraad geen gegevens van de kredietinstellingen verstrekken die werden gebruikt voor de berekening van bijdragen aan het fonds, wat de transparantie beperkt.

29 Wat de **GSA** betreft, wijzen wij nogmaals op het feit dat de aanbestedingsprocedure voor een kaderovereenkomst voor de exploitatie van het Galileo-satellietsysteem voor de periode 2017-2027, ter waarde van 1,5 miljard EUR, door een van de inschrijvers werd betwist. Het Europees Hof van Justitie zal in een arrest uitspraak doen over de wettigheid en regelmatigheid van de aanbestedingsprocedure voor de kaderovereenkomst en alle bijbehorende specifieke overeenkomsten en toekomstige betalingen.

Figuur 7 — Jaarlijkse controleoordelen over de rekeningen, ontvangsten en betalingen van de agentschappen tussen 2016 en 2018

Bron: ERK.

Onze opmerkingen betreffen terreinen die voor verbetering vatbaar zijn bij 36 agentschappen

30 Naast de oordelen en de bijbehorende toelichtende paragrafen en paragrafen over andere aangelegenheden hebben wij ook ongeveer 100 opmerkingen gemaakt met betrekking tot 36 agentschappen over terreinen die voor verdere verbeteringen vatbaar zijn. Het merendeel van deze opmerkingen heeft net als in de afgelopen jaren betrekking op tekortkomingen in de openbare aanbestedingsprocedures.

Het beheer van openbare aanbestedingen blijft het meest foutgevoelige terrein

31 De doelstelling van openbare aanbestedingsregels is het zorgen voor eerlijke concurrentie tussen de marktdeelnemers en het doen van de economisch voordeligste aankopen waarbij het transparantiebeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van non-discriminatie in acht worden genomen. Onze controle omvatte kader-, specifieke en onderhandse

© Shutterstock / Door Natnan Srisuwan.

overeenkomsten voor alle agentschappen. Bij 27 agentschappen (BEREC Office, Cedefop, CPVO, CEPOL, EASA, EASO, EBA, ECHA, ECDC, EEA, EFCA, EIGE, EIOPA, EIT, EMCDDA, EMSA, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, Eurojust, Europol, Eurofound, Frontex, REA, SRB) vertoonden deze overeenkomsten verschillende soorten tekortkomingen betreffende openbare aanbestedingen, meestal op het gebied van goed financieel beheer en wettigheidsaspecten. De agentschappen worden aangemoedigd om hun openbare aanbestedingsprocedures verder te verbeteren, zodat volledige conformiteit met de toepasselijke regels en de economisch voordeligste aanbestedingen worden gewaarborgd.

Kader 1 — Voorbeeld van ongerechtvaardigd gebruik van een aanbestedingsprocedure via onderhandelingen zonder voorafgaande publicatie van de aankondiging van de opdracht

Na een aanbestedingsprocedure via onderhandelingen zonder voorafgaande aankondiging van een opdracht ondertekende een agentschap een IT-kaderovereenkomst met een looptijd van drie jaar met een bedrijf dat dezelfde diensten had verleend in het kader van een eerdere kaderovereenkomst. De kaderovereenkomst werd ondertekend voor een totaalbedrag van 450 000 EUR (150 000 EUR per jaar). Krachtens het Financieel Reglement is een dergelijke vereenvoudigde procedure slechts aanvaardbaar onder specifieke omstandigheden, die het agentschap niet had aangetoond.

Het gebruik van kaderovereenkomsten door sommige agentschappen kan de mededinging beperken

32 Kaderovereenkomsten zijn overeenkomsten met leveranciers waarin de voorwaarden worden vastgelegd die tijdens de looptijd van de overeenkomst gelden voor specifieke aankopen. Zij worden gebruikt met een nauwkeurig omschreven oogmerk in gevallen waarin de exacte hoeveelheden en levertijden echter niet van tevoren kunnen worden aangegeven. De belangrijkste reden voor het gebruik van kaderovereenkomsten is het realiseren van administratieve doelmatigheid en schaalvoordelen. Wij troffen echter gevallen aan (EASA en EUIPO) waarin het gebruik van grote kaderovereenkomsten die allerlei niet nauwkeurig omschreven diensten omvatten, een risico voor de mededinging vormde.

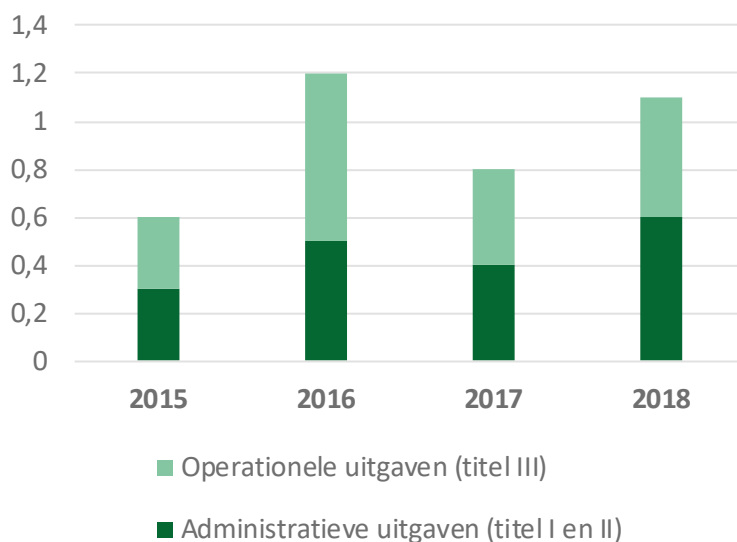
Kader 2 – Voorbeeld van een onvoldoende specifieke kaderovereenkomst

Voor de aanbesteding van gegevensanalysediensten met een waarde tot 5 miljoen EUR besloot één agentschap om gebruik te maken van een na een openbare procedure gesloten kaderovereenkomst met één enkele marktdeelnemer. De in de kaderovereenkomst opgenomen voorwaarden waren echter niet specifiek genoeg om eerlijke mededinging mogelijk te maken omdat de concrete vereisten met betrekking tot de te verlenen diensten nog niet bekend waren toen de aanbestedingsprocedure liep. Volgens de uitvoeringsvoorschriften voor het Financieel Reglement moet de aanbestedende dienst onder dergelijke omstandigheden de kaderovereenkomst aan meerdere marktdeelnemers gunnen en moet er voor specifieke aankopen een mededingingsprocedure worden gevolgd waaraan de geselecteerde contractanten kunnen deelnemen.

33 *Figuur 8* toont de waarden van de kaderovereenkomsten die tussen 2015 en 2018 door de agentschappen werden ondertekend. In 2018 ondertekenden de agentschappen meerjarige kaderovereenkomsten met een totale waarde van ongeveer 1,1 miljard EUR⁷.

⁷ Cijfer verstrekt door het netwerk van EU-agentschappen (EUAN).

Figuur 8 — Totale waarde van kaderovereenkomsten die tussen 2015 en 2018 zijn ondertekend (in miljard EUR)

Bron: Netwerk van EU-agentschappen, gecompileerd door de ERK.

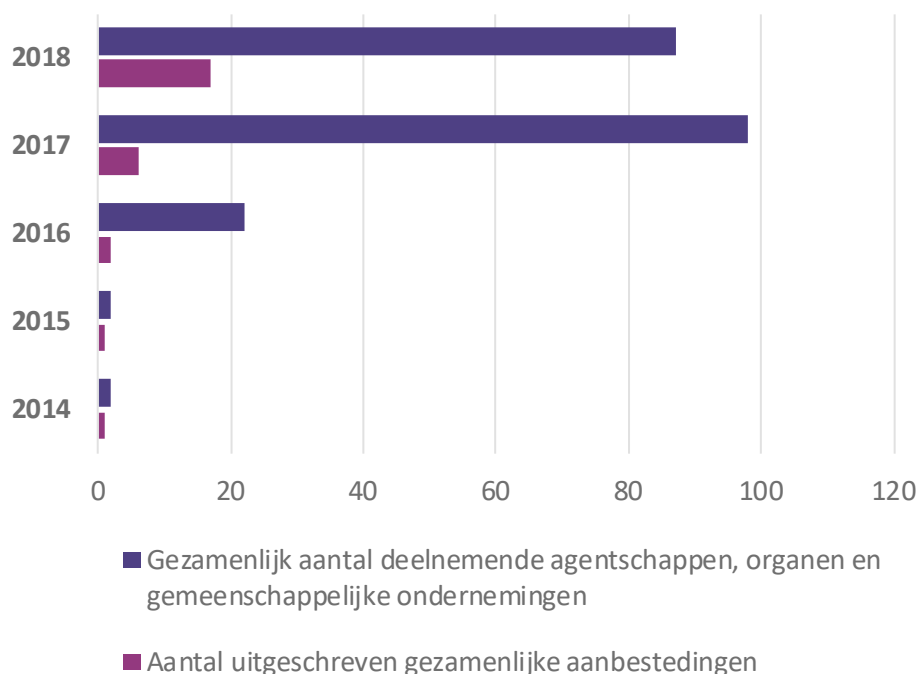
Gezamenlijke aanbestedingsprocedures kunnen efficiëntiewinsten en schaalvoordelen opleveren

© Europese Unie 2009 /
Christian Lambiotte.

34 De 35 gedecentraliseerde agentschappen en andere organen streven, samen met de acht gemeenschappelijke ondernemingen van de EU (EU-organen), ook naar grotere administratieve efficiëntie en schaalvoordelen door middel van een groter gebruik van gezamenlijke aanbestedingsprocedures waarbij twee of meer agentschappen en gemeenschappelijke ondernemingen die soortgelijke diensten nodig hebben gezamenlijk een aanbestedingsprocedure uitvoeren en gezamenlijk eigenaar van de overeenkomst worden (*figuur 9*). Ondanks de veelbelovende ontwikkeling waren pogingen om gezamenlijke aanbestedingsprocedures te gebruiken echter niet altijd succesvol, bijvoorbeeld wegens inadequate marktanalyses.

Figuur 9 — Aanzienlijke stijging van het aantal gezamenlijke oproepen

Bron: Netwerk van EU-agentschappen, gecompileerd door de ERK.

Kader 3 — Voorbeelden van gemeenschappelijke aanbestedingen die niets opleveren

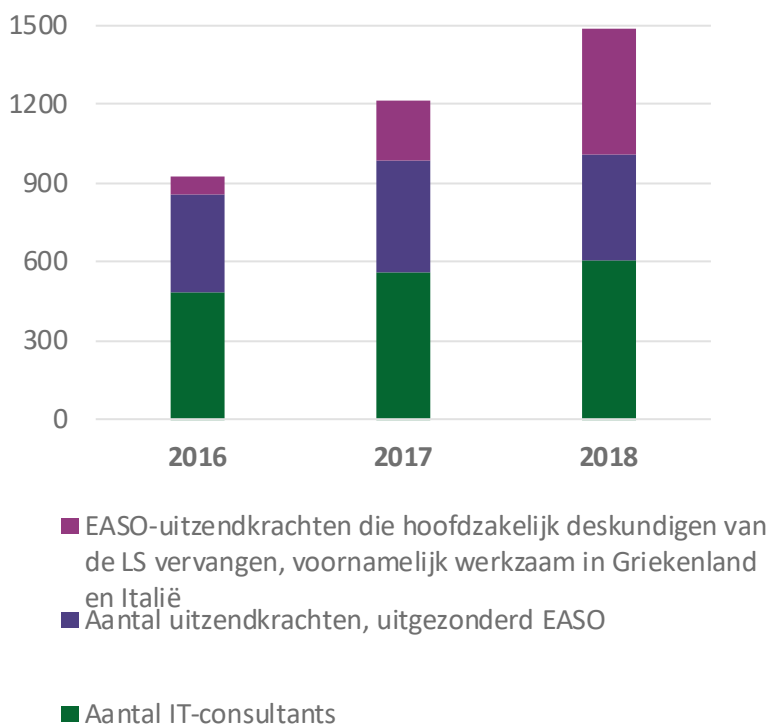
Door het ontbreken van adequate marktanalyses voor twee pan-Europese aanbestedingen voor telecommunicatie- en bankdiensten werden er geen aanbiedingen ontvangen die aan de vereisten voldeden en die de vereiste lokale markten omvatten, waardoor de procedures mislukten, wat administratieve ondoelmatigheid met zich meebracht. Ook was, ondanks het feit dat twee agentschappen op dezelfde locatie waren gevestigd, de gezamenlijke aanbestedingsprocedure voor hun nieuwe gebouw niet succesvol.

Uitzendkrachten en tijdelijke consultants worden niet altijd in overeenstemming met het wettelijk kader ingezet

35 In 2017 publiceerde de Rekenkamer een snelle evaluatie⁸ van de tenuitvoerlegging van de toegezegde personeelsinkrimping van 5 % door de EU-instellingen en -agentschappen. Voor de agentschappen concludeerden we dat de inkrimping van 5 % had plaatsgevonden, zij het met enige vertraging. In dit verband zijn de opmerkingen van dit jaar over de inzet van consultants en uitzendkrachten door sommige agentschappen van bijzonder belang. Hoewel wij het gebruik van externe personeelsleden niet horizontaal voor alle agentschappen controleerden, waren er bij sommige agentschappen aanwijzingen dat er een tendens bestond om tekorten aan statutair personeel te compenseren met extern personeel. **Figuur 10** bevat informatie die is verzameld door het netwerk van EU-agentschappen (EUAN) over het toenemend aantal IT-consultants dat in de kantoren van de agentschappen en andere organen werkt met contracten op tijd- en middelenbasis en uitzendkrachten die zijn ingezet door de 33 agentschappen die op de desbetreffende enquête antwoordden.

⁸ Snelle evaluatie van de tenuitvoerlegging van de personeelsinkrimping van 5 %; gepubliceerd op 21 december 2017.

**Figuur 10 — Aantal IT-consultants en uitzendkrachten
(33 agentschappen)**

Bron: Netwerk van EU-agentschappen (EUAN), cijfers gecompileerd door de ERK.

36 Voor acht agentschappen (**Berec-Bureau, Chafea, CPVO, EASO, ERCEA, ESMA, GAR, EUIPO**) stelden wij vast dat zij gebruikmaakten van overeenkomsten inzake de verlening van IT- en andere adviesdiensten die zodanig waren opgesteld en/of uitgevoerd dat dit in de praktijk mogelijk neerkomt op de terbeschikkingstelling (“mise à disposition”) van uitzendkrachten in plaats van de verlening van duidelijk omschreven diensten of producten. De terbeschikkingstelling van uitzendkrachten mag enkel plaatsvinden via overeenkomsten met geregistreerde uitzendbureaus met inachtneming van Richtlijn 2008/104/EG van het Europees Parlement en de Raad, en van de specifieke regels die door de lidstaten zijn vastgesteld ter omzetting van die richtlijn.

37 Daarnaast huurden zeven agentschappen (**EASO, EBA, Eiopa, EIGE, EMCDDA, ERCEA, GAR**) uitzendkrachten in van geregistreerde uitzendbureaus, maar hielden zij zich niet aan alle regels zoals vastgelegd in de richtlijn en in de respectieve nationale wetgeving, bijvoorbeeld wat betreft arbeidsvoorwaarden voor uitzendkrachten.

Adviesdiensten en overige dienstverlening bij EUIPO

38 Gezien de omvang van de adviesdiensten waarvan EUIPO gebruikmaakt, verrichtten wij een analyse van het beheer van adviesdiensten door het Bureau. Het aantal externe personeelsleden dat door dienstverleners in het kader van deze en soortgelijke overeenkomsten ter beschikking werd gesteld, was begin 2018 gelijk aan ongeveer 20 % van de statutaire personeelsleden van het Bureau.

39 We merkten op dat, hoewel een deel van de diensten die in het kader van deze overeenkomsten werden geleverd, inderdaad adviesdiensten waren, een ander deel eerder administratieve ondersteuning betrof, wat overeenkomt met het inkopen van arbeid of inlenen van personeel, hetgeen strikt gereguleerd wordt door Europese en nationale arbeidswetgeving. Alleen geregistreerde uitzendbureaus mogen extern personeel ter beschikking stellen en dergelijke diensten kunnen niet door adviesbureaus worden verleend.

Een nieuw internecontrolekader wordt ten uitvoer gelegd

40 Interne controle is op alle financiële en niet-financiële activiteiten van toepassing en is een proces dat een organisatie helpt bij het bereiken van haar doelstellingen, het leveren van prestaties en het naleven van regels en voorschriften. Dit proces ondersteunt deugdelijke besluitvorming, doordat hierbij rekening wordt gehouden met risico's voor de verwezenlijking van doelstellingen en deze risico's door middel van kosteneffectieve controles tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt. In april 2017 keurde de Commissie een herzien internecontrolekader (Internal Control Framework, ICF) goed. Zoals het geval was bij de internecontrolenormen van de Commissie die door het ICF worden vervangen, moeten de organen die hiermee zijn belast, zoals agentschappen, het ICF naar analogie daarvan uitvoeren. Eind 2018 hadden de raden van bestuur van 29 agentschappen het ICF vastgesteld, terwijl 15 agentschappen tevens meldden dat ze het hadden uitgevoerd.

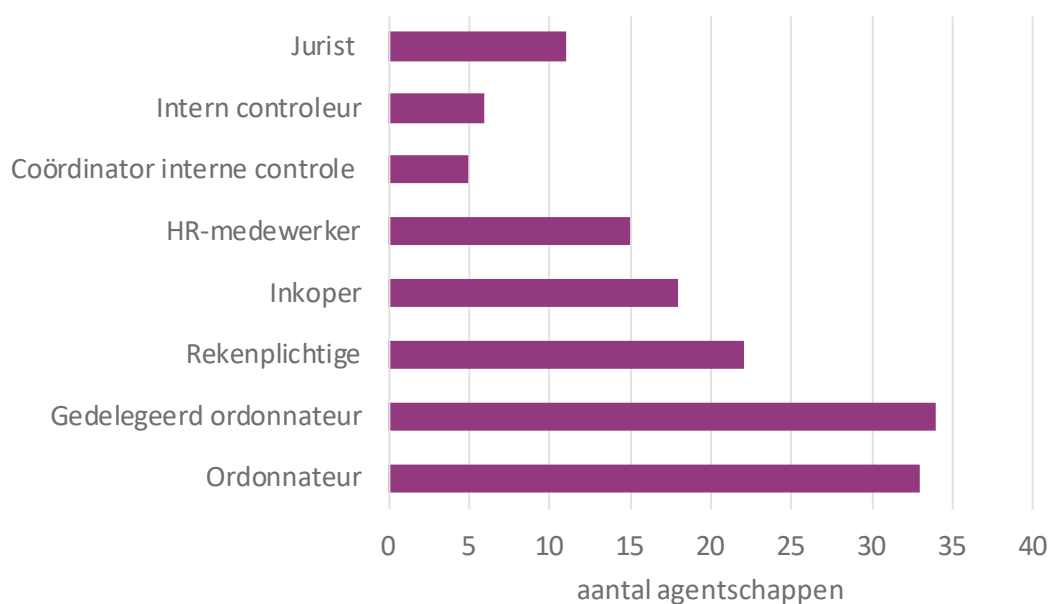
Niet alle agentschappen hebben een beleid inzake gevoelige functies ingevoerd

41 Het beheer van gevoelige functies is een standaardelement van interne beheersing dat tot doel heeft de risico's van misbruik van aan personeel gedelegeerde bevoegdheden tot een aanvaardbaar niveau te beperken. In een doeltreffend internecontrolekader worden risico's in verband met gevoelige functies beheerd door

middel van risicobeperkende controles en uiteindelijk door mobiliteit van personeel. We constateerden dat zeven agentschappen (**EASO, Easme, ECHA, EEA, Enisa, Frontex, GAR**) geen beleid hebben vastgesteld waarin hun gevoelige functies en de daarmee samenhangende risicobeperkende controles worden beschreven.

42 Hoewel agentschappen een vergelijkbare administratieve structuur hebben en de rol van de financiële actoren onder vergelijkbare financiële reglementen valt, geven zij uiteenlopende interpretaties aan de vraag welke functies als mogelijk gevoelig moeten worden beschouwd. In [figuur 11](#) hieronder is het aantal agentschappen weergegeven dat een specifieke functie als mogelijk gevoelig beschouwt.

Figuur 11 — Mogelijk gevoelige functies

Bron: ERK.

Er is ruimte voor een betekenisvollere begrotingsstructuur en -rapportage

43 Evenals in voorgaande jaren zijn het aantal en de waarde van de delegatie- en subsidieovereenkomsten die tussen de Commissie en een aantal agentschappen zijn afgesloten in 2018 verder toegenomen. In het kader van deze overeenkomsten ontvangen agentschappen middelen van de Commissie om namens de Commissie specifieke taken uit te voeren. We constateerden dat agentschappen die bestemmingsontvangsten besteden de transparantie van de begrotingsverslaglegging

moeten vergroten en in hun financiële staten een gestandaardiseerd overzicht moeten opnemen van de bestemmingsontvangsten en daarmee samenhangende uitgaven per delegatieovereenkomst met de Commissie.

44 Daarnaast zijn de planningsprocedures die door alle agentschappen worden toegepast en resulteren in jaarlijkse en meerjarige werkprogramma's (of afzonderlijke programmeringsdocumenten) gebaseerd op activiteiten. Wij merkten echter op dat de gepubliceerde begrotingen van alle agentschappen per soort uitgaven worden gepresenteerd (personeels-, administratieve en operationele uitgaven), en niet per activiteit. Het gevolg daarvan is dat de middelen die voor de verschillende activiteiten zijn uitgegeven niet zichtbaar zijn.

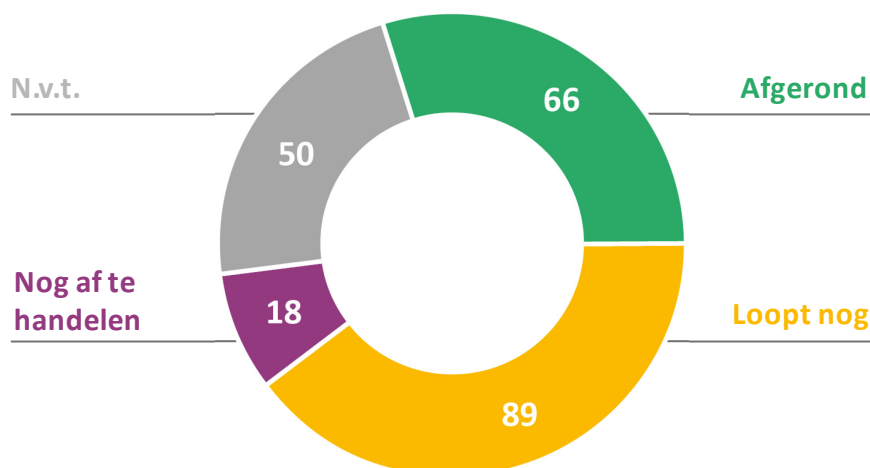
Er bestaan risico's voor de juiste berekening van registratie- en dienstverleningsvergoedingen

45 Een aantal agentschappen (**CdT, CPVO, EASA, EBA, ECHA, Eiopa, EMA, ESMA, EUIPO, GAR**) innen ontvangsten in de vorm van aan marktdeelnemers in rekening gebrachte dienstverlenings- of registratievergoedingen. We stelden risico's vast met betrekking tot de juiste berekening van dergelijke vergoedingen. De desbetreffende agentschappen wordt gevraagd de Commissie te raadplegen betreffende alle noodzakelijke aanpassingen van het wettelijk kader om de berekening van de vergoedingen te waarborgen.

Agentschappen geven follow-up aan controleopmerkingen van voorgaande jaren

46 Wij vermeldden de stand van zaken met betrekking tot de follow-upmaatregelen die de agentschappen naar aanleiding van de opmerkingen uit voorgaande jaren hebben getroffen. **Figuur 12** toont dat voor de 223 opmerkingen die eind 2017 nog openstonden, corrigerende maatregelen in de meeste gevallen in 2018 waren afgerond of nog liepen. Voor 13 van de 107 openstaande en nog lopende opmerkingen waren er corrigerende maatregelen nodig, maar had het agentschap daarover niet de (uitsluitende) controle.

Figuur 12 — Inspanningen van de agentschappen om follow-up te geven aan opmerkingen van voorgaande jaren

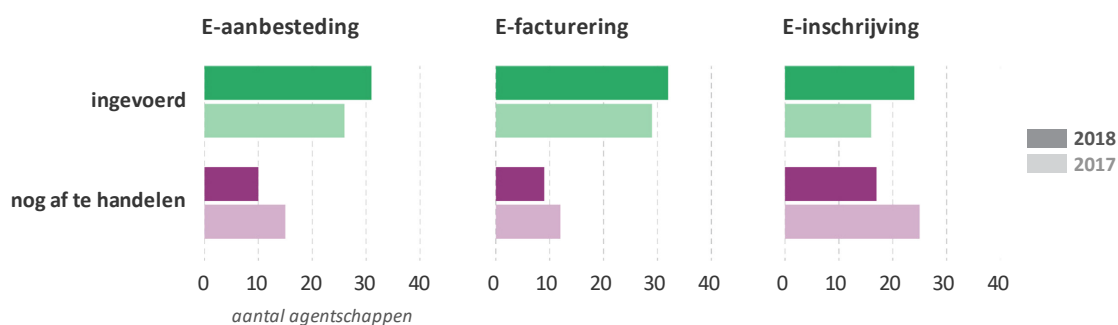

Bron: ERK.

47 Vorig jaar onderzochten we tijdens onze jaarlijkse controle de boekhoudomgevingen van de agentschappen. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer inzake de onafhankelijkheid van rekenplichtigen pakte het merendeel, met uitzondering van twee (**EACEA, EFSA**) van de agentschappen het probleem in 2018 aan. Een vergelijkbare trend werd opgemerkt met betrekking tot uitstaande (her)validering van boekhoudsystemen. Alle zeven agentschappen waarvoor we in 2018 een dergelijke noodzaak rapporteerden, hadden in 2018 corrigerende maatregelen afgerond.

48 Er was ook goede vooruitgang geboekt met betrekking tot de introductie van e-aanbesteding. In [figuur 13](#) hieronder is de eind 2018 geboekte vooruitgang bij de invoering van de instrumenten weergegeven.

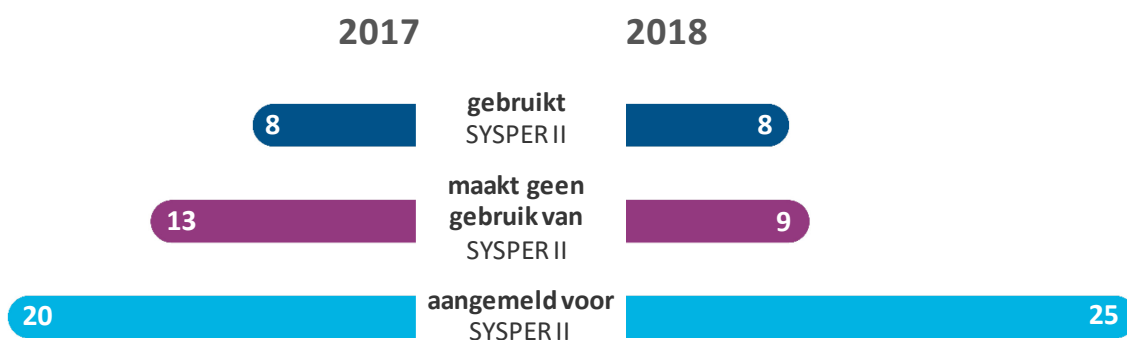
Figuur 13 — E-aanbesteding wordt ingevoerd

Bron: ERK.

49 In 2018 werd er ook enige vooruitgang geboekt in verband met de invoering van SYSPER II, het instrument voor personeelsbeheer dat door de Commissie is ontwikkeld. Uit [figuur 14](#) hieronder blijkt dat nog eens vijf agentschappen zich in 2018 voor dit instrument hadden aangemeld.

Figuur 14 — Invoering van het HR-instrument SYSPER II

**Het cijfer in de laatste regel voor 2018 omvat ook het EOM.
Bron: ERK.*

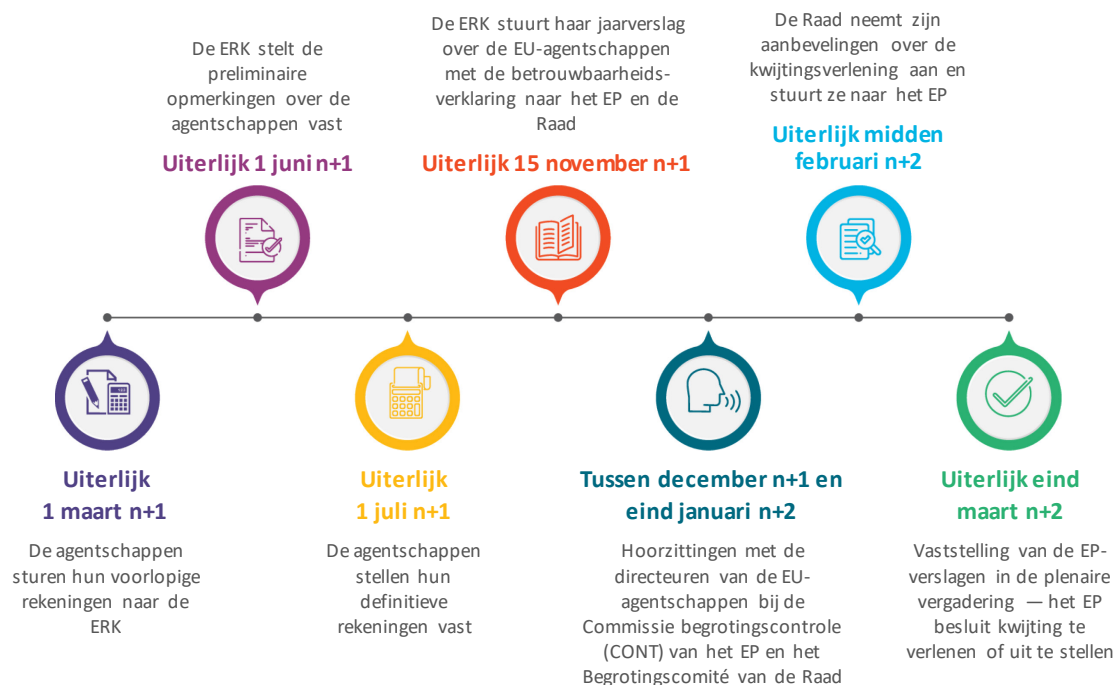
Niet alle agentschappen zijn onderworpen aan dezelfde kwijtingsprocedure voor de begroting

50 Voor de meeste gedecentraliseerde agentschappen en andere organen en voor alle uitvoerende agentschappen van de Commissie zijn het Europees Parlement en de Raad verantwoordelijk voor de jaarlijkse begrotings- en kwijtingsprocedures. Het tijdschema van de kwijtingsprocedure wordt weergegeven in [figuur 15](#).

© Shutterstock / door Zhu Difeng.

Figuur 15 — Kwijtingsprocedure voor de meeste agentschappen

Bron: ERK.

51 In tegenstelling tot andere agentschappen is EUIPO, een gedecentraliseerd agentschap dat zichzelf volledig financiert, onderworpen aan een kwijtingsprocedure door zijn begrotingscomité in plaats van door het Europees Parlement en de Raad. Voor de andere twee agentschappen die zichzelf volledig financieren, GAR en CPVO, vallen de jaarlijkse begrotings- en kwijtingsprocedures eveneens onder de verantwoordelijkheid van hun raden. Deze verschillende procedures zijn vastgesteld in de desbetreffende oprichtingsverordeningen.

52 Dit zijn agentschappen en organen die zichzelf financieren en waarvan de begroting geen deel uitmaakt van de algemene begroting van de Unie, maar hun inkomsten vloeien voort uit de uitoefening van openbaar gezag op grond van EU-recht. Daarom heeft de ERK consequent aangegeven dat dezelfde beginselen van verantwoording en transparantie voor alle EU-gerelateerde organen moeten gelden. In

haar in 2015⁹ en 2019¹⁰ uitgebrachte adviezen uitte de ERK haar bezorgdheid over de kwijtingsprocedure voor de begroting van EUIPO. Ook voor GAR¹¹ en CPVO¹² maakte de Rekenkamer haar punten van zorg kenbaar in adviezen die in 2015 werden gepubliceerd.

⁹ Zie Advies nr. 5/2015 van de ERK over het voorstel inzake een gewijzigd reglement van het begrotingscomité van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt tot vaststelling van de financiële bepalingen van toepassing op het Bureau.

¹⁰ Zie Advies nr. 1/2019 van de ERK betreffende het voorstel voor reglement BC-01-2019 van het begrotingscomité van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie tot vaststelling van de financiële bepalingen van toepassing op het Bureau.

¹¹ Zie Advies nr. 3/2015 van de ERK over een voorstel inzake het financieel reglement van de Gemeenschappelijke Afdelingsraad tot vaststelling van de financiële bepalingen van toepassing op de Afdelingsraad.

¹² Zie Advies nr. 2/2015 van de ERK over een voorstel tot wijziging van het financieel reglement van het Communautair Bureau voor plantenrassen.

Controleresultaten van andere producten met betrekking tot agentschappen die de Rekenkamer heeft uitgebracht

Speciaal verslag nr. 29/2018 van de ERK: Eiopa heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het toezicht en de stabiliteit in de verzekeringssector, maar er blijven belangrijke uitdagingen bestaan

53 In een speciale controle die naast onze jaarlijkse financiële en nalevingsgerichte controle van Eiopa werd uitgevoerd, onderzochten we of de autoriteit een doeltreffende bijdrage levert aan het toezicht en de financiële stabiliteit in de verzekeringssector. We beoordeelden met name het optreden van Eiopa op het gebied van toezicht en toezichtsconvergentie, de stresstest met betrekking tot verzekeringen van 2016 en de toereikendheid van de middelen en governance van Eiopa.

54 Onze algemene conclusie is dat Eiopa goed gebruik heeft gemaakt van een breed scala aan instrumenten om de toezichtsconvergentie en de financiële stabiliteit te ondersteunen. Eiopa zelf, nationale toezichthouders en wetgevers staan echter nog voor aanzienlijke uitdagingen, bijvoorbeeld met betrekking tot de evaluaties van Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's) en van Solvabiliteit II. Bovendien hebben we aanbevolen dat Eiopa ter verbetering van de doelmatigheid en doeltreffendheid van haar optreden de aan toezicht toegewezen personele middelen versterkt. De volledige controleconclusies, vergezeld van de daarmee samenhangende aanbevelingen en de antwoorden van de Autoriteit, komen aan de orde in ons Speciaal verslag nr. 29/2018, dat beschikbaar is op onze website eca.europa.eu.

Specifiek jaarverslag 2017 van de ERK krachtens artikel 92, lid 4, van Verordening (EU) nr. 806/2014, over eventuele gerelateerde verplichtingen die voortvloeien uit de verrichting door de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Raad en de Commissie van hun taken uit hoofde van deze verordening voor het begrotingsjaar 2017

55 Krachtens artikel 92, lid 4, van de GAM-verordening controleren wij jaarlijks eventuele gerelateerde verplichtingen die voortvloeien uit de verrichting door de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Raad en de Commissie van hun taken uit hoofde van deze verordening. De controleconclusies voor het begrotingsjaar 2017, vergezeld van de daarmee samenhangende aanbevelingen en de antwoorden van GAR, komen aan de orde in ons specifieke jaarverslag, dat beschikbaar is op onze website eca.europa.eu.

Overige speciale verslagen van de ERK waarin ook wordt verwezen naar een of meerdere agentschappen

56 In de loop van 2018 publiceerden we, naast controleverslagen die specifiek betrekking hadden op de agentschappen, een aantal speciale controleverslagen over de uitvoering van het EU-beleid waarin werd verwezen naar een aantal agentschappen (zie [figuur 16](#)).

Figuur 16 — Overige speciale controleverslagen van de ERK waarin naar agentschappen wordt verwezen

Bron: ERK.

Lijst van acroniemen die worden gebruikt voor de agentschappen en andere organen van de EU

Acroniem	Volledige naam	Locatie
ACER	Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators	Ljubljana, Slovenië
Berec-Bureau	Bureau van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie	Riga, Letland
CdT	Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie	Luxemburg, Luxemburg
Cedefop	Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding	Thessaloniki, Griekenland
Cepol	Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving	Boedapest, Hongarije
Chafea	Uitvoerend Agentschap voor consumenten, gezondheid, landbouw en voeding	Luxemburg, Luxemburg
CPVO	Communautair Bureau voor plantenrassen	Angers, Frankrijk
EACEA	Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur	Brussel, België
EASA	Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart	Keulen, Duitsland
Easme	Uitvoerend Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen	Brussel, België
EASO	Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken	Valletta, Malta
EBA	Europese Bankautoriteit	Parijs, Frankrijk

ECDC	Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding	Stockholm, Zweden
ECHA	Europees Agentschap voor chemische stoffen	Helsinki, Finland
EEA	Europees Milieuagentschap	Kopenhagen, Denemarken
EFCA	Europees Bureau voor visserijcontrole	Vigo, Spanje
EFSA	Europese Autoriteit voor voedselveiligheid	Parma, Italië
EIGE	Europees Instituut voor gendergelijkheid	Vilnius, Litouwen
Eiopa	Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen	Frankfurt, Duitsland
EIT	Europees Instituut voor innovatie en technologie	Boedapest, Hongarije
ELA	Europese Arbeidsautoriteit	Bratislava, Slowakije
EMA	Europees Geneesmiddelenbureau	Amsterdam, Nederland
EMCDDA	Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving	Lissabon, Portugal
EMSA	Europees Agentschap voor maritieme veiligheid	Lissabon, Portugal
Enisa	Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging	Heraklion, Griekenland
EOM	Europees Openbaar Ministerie	Luxemburg, Luxemburg
ERA	Spoorwegbureau van de Europese Unie	Valenciennes, Frankrijk
ERCEA	Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad	Brussel, België
ESA	Voorzieningsagentschap van Euratom	Luxemburg, Luxemburg
ESMA	Europese Autoriteit voor effecten en markten	Parijs, Frankrijk
ETF	Europese Stichting voor Opleiding	Turijn, Italië

EUIPO	Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie	Alicante, Spanje
eu-LISA	Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht	Tallinn, Estland
EU-OSHA	Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk	Bilbao, Spanje
Eurofound	Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden	Dublin, Ierland
Eurojust	Eenheid voor justitiële samenwerking van de Europese Unie	Den Haag, Nederland
Europol	Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving	Den Haag, Nederland
FRA	Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten	Wenen, Oostenrijk
Frontex	Europees Grens- en kustwachtagentschap	Warschau, Polen
GSA	Agentschap voor het Europees wereldwijd satellietnavigatiesysteem	Praag, Tsjechische Republiek
INEA	Uitvoerend Agentschap innovatie en netwerken	Brussel, België
REA	Uitvoerend Agentschap onderzoek	Brussel, België
GAR	Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad	Brussel, België

Controleteam

Derde rij (van links naar rechts): Hans Christian Monz (taakleider), Sevdalina Todorova (controleur), Joao Pedro Bento (controleur), Tomas Mackevicius (attaché), Arunas Juozulynas (taakleider), Flavia Di Marco (controleur), Mindaugas Pakstys (kabinetschef)

Tweede rij (van links naar rechts): Bob De Blick (controleur), Janis Gaisonoks (gedetacheerd nationaal deskundige), Roberto Sanz Moratal (controleur), Mari Liis Pelmas Gardin (secretaresse), Iveta Adovica (controleur), Christine Becker (controleur), Andrea Ferraris (taakleider), Andreja Pavlakovic Milosavljevic (taakleider), Alexandra Mazilu (grafisch ontwerper)

Voorste rij (van links naar rechts): Julio Cesar Santin Santos (controleur), Helder Vasco Travado (controleur), Peter Eklund (taakleider), Friedemann Zippel (hoofdmanager), Judita Frangez (secretaresse), Rimantas Sadzius (ERK-lid), Ioanna Metaxopoulou (directeur van Kamer IV), Svetoslava Tashkova (controleur), Jonathan Lannin (stagiair)

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie